

① ELHEKETA: ASTE HUNTAKO ELHEPIDEA.

- 1) Noiz abiatzen dira zoin bere etxerat? Zertako? Nola?
- 2) Noiz etek? nola? eta zergatik sortu da ohidura hori?
- 3) Benafarreak eta huzgidekoak norain antolatzen dira alapidetan?

HIRU BEHIEN ZERGA 3

Arratsaldian goizik abiatzen dira zoin bere etxerat, hain urrunetik etorri diren lekutarat tenore onean helzteko. Batzuk eta bertzeek agurrak bihurtu ondoan heien artean, urrunten dire leku hetarik, beste urtian toki berean berriz egiteko ohidura zaharraren bilkura.

Eta erran behar dugu sekula ez dela han pizten dremenden eztabaia edo lipista; aitzitik, adixkidantza osoan egiten dituztela gauzak, samurtu gabe.

Nehork ez daki noiztik heldu den, nola eta zergatik sortu den ohidura hori; bainan aburu hedatuena da zerbait borrokaldi edo gudu batetik —Erronkari-koak nausiturik— duela bere iturburua, azinden bazkatetik piztua.

Saraizuko ibarrak edo haranak, bai eta Aezkoakoak ere urte guziz egiten dituzte antolomendu eta hautsi-mautsiak Baxenabarrekoekin, heien eta hemengoan alapidetan azinden bazkatzeko. Eta antolomendu horietan xuritzen dute zonbat pagatu behar dien buru bakotzak.

Garazi eskualdeko hogoita hiru herriek urte guziz eremaiten dituzte ardiak, behiak eta behorrak Aezkoako soroetarar, mugako mendictan, eta han alatzten dira udaberritik udazkenearaño.

Luzaidetik ere negu minean igortzen dituzte ~~ardiak~~ Benafarroa-ko zelaietarat eta Laphurdi-ko zombait alapidetarar.

32. UKAN. Indicatif Présent. Obj. pluriel

Nik daut = je l'ai	N. ditut = je les ai
Hik dukin = tu l'as	H. ditukin = tu les as
Zuk : duzu = vs l'avez	Z. dituzu = vs les avez
Harek = du = il l'a	H. ditu = il les a
Guk : duzue = vs l'avons	G. dituzue = vs les avons
Zuek : duzue = vs l'avez	Z. dituzue = vs les avez
Heiek : dute = ils l'ont	H. dituzte = ils les ont

Zuri = à vous

Nik dauzute = je vous l'ai	Conf. périphrastique
rik dauzue = il vous l'a	Emaiten dauzute = je vous le donne
Guk dauzuegu = vs vous l'avons	
Heiek dauzute = ils vous l'ont	

III ADITZ IKASKUNTZA

31. Etorri diren 32. Egiten dituzte.

33. Nehork ez daki 34

31. IZAN. Indic. Présent

Ni naiz = je suis = naiz

Hi haiz = tu es = haiz

Zu zare = vous êtes = zira

Hura da = il est

Gu gira = ns sommes = gara

Zuek zaizte = vs êtes = zirezte

Heh dira = ils sont = dire

Imparfait

Ni nintzen = j'étais

Hi hintzen = tu étais

Zu zinen = vous étiez

Hura zen = il était

Gu ginen = nous étions

Zuek zinezten = vous étiez

Heh ziren = ils étaient.

31 bis IZAN. Régime Indirect. Indicatif présent. SINGULIER

Ni (moi) nitzaizu (à vous) = je vous suis

" nitzaio (à lui) = je lui suis

" nitzaizue (à vous) = je vous suis

" nitzaie (à eux) = je leur suis

Zu zira = vous êtes

Zu (vous) zitzaizkit (à moi) = vous m'êtes

" zitzaizkio (à lui) = vous lui êtes.

" zitzaizkigu (à vous) = vous nous êtes

" zitzaizkie (à eux) = vous leur êtes

32 bis - UKAN. Conj. à dble cplt Indicatif Présent

Objet singulier - Complément indirect. singulier

Neri = à moi

Zuk dautazu = vous me l'avez

Harek daut = il me l'a

Zuek dautazue = vs me l'avez

Heiek dautate = ils me l'ont

Conjugaison périphr.

Erraiten

dauzute =

ils vous le

dient